

๑๕

มหาโควินทสูตร
(ตอนที่ ๖ ขอลาบวช)

ชีวิตมีอายุน้อย ถูกขราต้อนเข้าไป ชีวิตที่ถูกขราต้อน
เข้าไปแล้ว ย่อมต้านทานไม่ได้ ผู้เห็นภัยในความตายนี้มุ่งต่อสันติ
พึงละโลกามิสเสีย

มหาโควินทสูตร (ตอนที่ ๖ ขอลาบวช)

๓๑๔

ชีวิตหลังความตาย เป็นชีวิตที่ยาวนานกว่าตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ การศึกษาในทางพระพุทธศาสนามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ที่เราจะต้องเรียนรู้เพื่อความปลอดภัยในชีวิต ซึ่งหลักที่สำคัญอยู่ที่การฝึกฝนอบรมจิตใจของเราให้สะอาดบริสุทธิ์ เพื่อให้เข้าถึงแหล่งแห่งความสุข และความรู้ที่สมบูรณ์ เป็นความรู้ที่ทำให้พ้นทุกข์ ทั้งในปัจจุบันและทุกข์หลังความตาย ตลอดไปจนกระทั่งถึงที่สุดแห่งกองทุกข์

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ใน อุดตตรสูตร ความว่า

“อุปนิยติ ชีวิตมปปมายุ

ชรุปนิตสส น สนติ ตาณา

เอตํ ภยํ มรณ เปกฺขมานิ

โลกามิสํ ปชเห สนติเปกฺโข

ชีวิตมีอายุน้อย ถูกขราด้อนเข้าไป ชีวิตที่ถูกขราด้อนเข้าไปแล้ว ย่อมต้านทานไม่ได้ ผู้เห็นภัยในความตายนี้มุ่งต่อสันติ พึงละโลกามิสเสีย”

ผู้ใดดำรงชีวิตอยู่บนความประมาทพระบรมศาสดาตรัสว่า การเกิดมาของผู้นั้น มีชีวิตอยู่ก็เหมือนกับคนที่ตายไปแล้ว ไม่มีคุณค่าประโยชน์ใดๆ ส่วนผู้ที่เห็นภัยในวัฏสงสาร ย่อมใช้เวลาที่มีอยู่ให้มีคุณค่าที่สุด เช่นเดียวกับชีวิตของพระบรมโพธิสัตว์ใน

มหาโควินทสูตร (ตอนที่ ๖ ขอลาบวช)

๓๑๕

อดีตที่หลวงพ่อดีเล่าค้างไว้ คือ เรื่องราวการสร้างบารมีของมหาโควินทพราหมณ์

*ภายหลังที่ได้ถามปัญหาท่านสังฆมหารพรม เกี่ยวกับ การที่จะเข้าถึงพรหมโลกได้นั้น ต้องทำอะไร สังฆมหารพรมตอบว่า ต้องละความยึดมั่นถือมั่นในตัวตนของเรา ให้รู้ว่ากาย-มนุษย์นั้นไม่ใช่อัตตาที่แท้จริง ละทิ้งความเป็นอัตตา ตั้งใจปฏิบัติธรรมเจริญสมาบัติก็จะเข้าถึงพรหมโลกได้

ท่านมหาโควินทพราหมณ์ถามปัญหาต่อไปว่า “ข้าพเจ้ารู้จากท่านว่า ละความยึดถืออัตตาเป็นของเราได้แล้ว คนบางคนในโลกนี้ สละกองโกศน้อย หรือสละกองโกศมาก สละเครื่องอาภรณ์น้อย หรือสละเครื่องอาภรณ์มาก ปลงผมและหนวด นุ่งห่มผ้า ย้อมผาด บวชเป็นบรรพชิต เป็นผู้เดียวโดดเด่น ใช้ที่นอนที่นั่งเจียบอยู่ หลีกเรือนอยู่ที่ป่า โคนไม้ ภูเขาชอกเขา ถ้ำเขา ป่าช้า ราวป่า กลางแจ้ง ลอมฟาง ดังว่ามานี้ แล้วขัดสมาธิคู้บัลลังก์ ตั้งจิตแผ่ไปตลอดทิศหนึ่ง ด้วยใจที่เต็มเปี่ยมด้วยกรุณา ทำเช่นเดียวกันแม้ในทิศที่ ๒ ทิศที่ ๓ ทิศที่ ๔

นอกจากนี้ยังแผ่ไปด้วยใจที่ประกอบไปด้วยกรุณาไม่มีเวร

มหาโควินทสูตร (ตอนที่ ๖ ขอลาบวช)

๓๑๖

ไม่มีความพยายาทกวางขวาง ไม่มีจำกัด ตลอดทิศทั้งเบื้องบน เบื้องล่าง เบื้องขวาง ทุกแห่ง ตลอดโลกทั้งหมดอย่างทั่วถึง น้อมไปในกรุณา ตรงนี้ข้าพเจ้าเข้าใจแล้ว แต่ยังมีอีกคำถามหนึ่ง ข้าแต่พรหม ในหมู่มนุษย์มีกลิ่นเหม็นอะไร หมู่มนุษย์ในโลกนี้ ไม่รู้จักกลิ่นเหม็นเหล่านี้ ท่านโปรดตอบ หมูสัตว์ถูกอะไรร้อยรัด จึงมีกลิ่นเหม็นฟุ้งไป กลายเป็นสัตว์มุ่งหน้าสู่อบายภูมิ ไม่มีโอกาสไปสู่พรหมโลก”

สันทกุมารพรหมตอบว่า “ความโกรธ ความเท็จ ความ หลอกลวง ความประทุษร้ายมิตร ความตระหนี่ ความถือตัวจัด ความริษยา ความออยาก ความสงสัย ความเบียดเบียนผู้อื่น ความโลภ ความประทุษร้าย ความมัวเมา และความหลง ผู้ประกอบในกิเลสเหล่านี้ เป็นผู้มีกลิ่นเหม็น จะต้องไปอบาย ไม่มีโอกาสไปสู่พรหมโลกได้”

พรหมณ์ได้ฟังคำตอบเช่นนั้น คิดได้ว่า ชีวิตที่เราดำรง อยู่ปัจจุบันนี้ มีแต่กิเลสที่ท่านพรหมกล่าวถึง จึงตอบว่า “ท่านพรหม ข้าพเจ้าเข้าใจสิ่งที่ท่านกล่าวแล้ว ผู้อยู่ครองเรือนมีแต่กลิ่นเหม็น เช่นนั้น ข้าพเจ้าจักออกบวชเป็นบรรพชิต เพื่อใช้ชีวิตที่ห่างไกล จากกลิ่นเหม็นทั้งหมดอย่างที่ท่านกล่าวมา” มหาสันทกุมารพรหม กล่าวว่า “ท่านโควินทผู้เจริญ บัดนี้ เป็นเวลาสำคัญ ไม่ควรรอช้า ชีวิตเป็นของน้อยนัก”

มหาโควินทสูตร (ตอนที่ ๖ ขอลาบวช)

๓๑๗

มหาโควินทพราหมณ์รีบไปเข้าเฝ้าพระเจ้าเรณู กราบทูลว่า “ขอพระองค์ทรงโปรดแสวงหาที่ปรึกษาผู้อื่น ที่จักพรัาสอนเกี่ยวกับราชสมบัติแต่พระองค์เถิด บัดนี้ ข้าพระพุทธเจ้าจะออกบวชเป็นบรรพชิต เพราะผู้อยู่ครองเรือนดำรงตนอยู่อย่างบริสุทธิ์ได้ยาก ข้าพระบาทขอกราบทูลลาเพื่อแสวงหาโมกขธรรม”

พระราชอาตริสห้ามว่า “ท่านพราหมณ์ ท่านมีความต้องการในสิ่งใด เราจะเพิ่มให้ท่านจนเต็มที ใครเบียดเบียนท่าน เราผู้เป็นจอมทัพแห่งแผ่นดินจะปกป้องท่าน ท่านเป็นเหมือนบิดา เราเป็นเหมือนบุตร ท่านโควินท อย่าทิ้งพวกเราไปเลย” แม้พระราชอาจะอ่อนวอนอย่างไร มหาโควินทพราหมณ์ยังยืนยันความตั้งใจเดิมที่จะออกบวชว่า “ข้าพระพุทธเจ้าไม่มีความต้องการในสิ่งใดทั้งสิ้น ผู้เบียดเบียนก็ไม่มี เพราะฟังคำของมหาพรหม ข้าพระพุทธเจ้าจึงไม่ยินดีในฆราวาสวิสัย”

พระราชอาตริสถามว่า “พรหมพวกไหน เขาได้กล่าวอะไรกับท่าน ท่านจึงทิ้งพวกเรา ทั้งเรือนของเราและทั้งเราทั้งหมด” พราหมณ์ตอบว่า “เมื่อตอนที่ข้าพระพุทธเจ้าเข้าไปอยู่ในป่าเพื่อประพฤติธรรม มหาพรหมจากพรหมโลกมาปรากฏกายแก่ข้าพระพุทธเจ้า และพรหมนั้นได้แก้ปัญหาของข้าพระพุทธเจ้า ข้าพระพุทธเจ้าฟังคำนั้นแล้ว จึงไม่ยินดีในเรือน”

มหาโควินทสูตร (ตอนที่ ๖ ขอลาบวช)

๓๑๘

พระราชาฟังดังนั้นทรงมีรับสั่งว่า “โควินท์ ท่านกล่าวคำใด เราเชื่อคำของท่าน พวกเราจักคล้อยตามท่าน ขอท่านจงเป็นครูของพวกเราเช่นเดิมเถิด พวกเราฟังแล้ว จักประพฤติในคำพราหมณ์ของท่านดังครั้งก่อน ถ้าท่านออกบวชเป็นบรรพชิต แม้พวกเราก็จักออกจากเรือน บวชเป็นบรรพชิต คติของท่านก็จักเป็นคติของพวกเรา”

มหาโควินทพราหมณ์ได้ไปเข้าเฝ้ากษัตริย์ทั้ง ๖ พระองค์ และกราบทูลในทำนองเดียวกัน กษัตริย์ทุกพระองค์ต่างปรึกษากันว่า “ขึ้นชื่อว่าพราหมณ์เป็นคนละโมภในทรัพย์ อย่างกระนั้นเลย พวกเราฟังเกลี้ยกล่อมโควินทพราหมณ์ด้วยทรัพย์” กษัตริย์เหล่านั้นพากันเข้าไปหามหาโควินทพราหมณ์พลาตรัสว่า “ท่านผู้เจริญ สมบัติในราชสมบัติทั้ง ๗ เมืองนี้ มีอยู่เพียงพอ ท่านต้องการเท่าไร จงนำไปเท่าที่ต้องการเถิด ขอเพียงอยู่กับเราเท่านั้น”

แม้กษัตริย์ทั้ง ๖ จะเกลี้ยกล่อมอย่างไรก็ไม่สำเร็จ พวกกษัตริย์จึงกล่าวว่า “ถ้าท่านโควินท์ออกบวช พวกเราก็จะออกบวชเช่นกัน” พราหมณ์กราบทูลว่า “ถ้าทุกพระองค์ละกามทั้งหลายได้ ก็จงปรารภความเพียรมั่น เป็นผู้มีขันติ มีใจตั้งมั่นเถิด ทางนั้นเป็นทางตรง ทางนั้นเป็นทางยอดเยี่ยม ที่ลัดบुरुขทั้งหลาย

มหาโควินทสูตร (ตอนที่ ๖ ขอลาบวช)

๓๑๕

รักษาแล้ว ก็เพื่อการเข้าถึงพรหมโลก”

กษัตริย์ทั้ง ๖ พระองค์ ต่อบอกว่า “ถ้าเช่นนั้น ท่านโควินท โปรตรอลัก ๗ ปี เมื่อครบ ๗ ปี พวกเราจะออกบวช เลิกข้องเกี่ยวกับการครองเรือนเหมือนท่าน พรหมณ์ทูลว่า “ได้ฝ่าพระบาท ๗ ปี นานเกินไป ข้าพระองค์ไม่สามารถรอได้ ใครเล่าจะรู้ว่าความตายจักมาถึงเมื่อไรควรที่จะใช้ชีวิตอยู่อย่างไม่ประมาท ต้องตัดสินใจให้เด็ดขาดว่า ต้องทำกุศล ต้องประพฤติดุพริตธรรมจรรยา ผู้เกิดมาแล้ว ไม่ตายไม่มี” กษัตริย์ก็ต่อบอกให้รอ ๖ ปี ๕ ปี ต่อบอกลงจนเหลือ ๑ ปี จากนั้นก็ลดลงไปเป็น ๗ เดือน ๖ เดือน จนเหลือ ๑ เดือน กระทั่งเหลือครึ่งเดือน

มหาโควินทพรหมณ์ยังคงยืนยันว่า “ได้ฝ่าพระบาท ครึ่งเดือนนานเกินไป ข้าพระองค์คอยไม่ได้หรอก ใครเล่าจะรู้ว่าความตายจะมาถึงเวลาใด การดำรงอยู่อย่างไม่ประมาท เป็นสิ่งที่ควรกระทำที่สุด เมื่อรู้หนทางที่ดีที่สุดในชีวิต ข้าพระพุทธเจ้าจะไม่ปล่อยเวลาให้ล่วงไป” กษัตริย์ทั้ง ๖ นั้นจะกล่าวอย่างไร มหาโควินทพรหมณ์จะตอบอย่างไร ให้ติดตามตอนต่อไป

